

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool - De Zonnebloem te
ANTWERPEN**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 129321

Instelling Vrije Basisschool - De Zonnebloem

Directeur Eric D'HOOGHE

Adres Van Trierstraat 28 - 2018 ANTWERPEN

Telefoon 03-237.77.73

Fax 03-238.52.92

E-mail zonnebloem@cksa.be

Website www.zonnebloemantwerpen.be

Bestuur van de instelling VZW Centr. Kath. Schoolcom. Antwerpen

Adres Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN

Scholengemeenschap groepering CKSA BaO

Adres Otto Veniusstraat 22 - 2000 ANTWERPEN

CLB Vrij CLB De Wissel Antwerpen

Adres Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE

Dagen van het opvolgingsbezoek 24-03-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 24-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 24-03-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Dirk VAN DEN BOSSCHE

Teamleden Yvan AMEYE, Darline VAN DEN BROUCKE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	5
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	5
3.2 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	8
3.3 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek.....	8
3.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek.....	8
3.5 Inbreuken op de regelgeving	11
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	12
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	12

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 17-02-2014 tot 18-02-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 18-02-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie

Lager onderwijs - Leergebieden

wetenschappen en techniek

mens en maatschappij

- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie na. Het onderwijsaanbod beoogt een evenwichtige benadering van de verschillende domeinen. Formele schoolafspraken op basis van het leerplan creëren een gestructureerde leeromgeving vanuit doelgerichte activiteiten en ondersteunende ontwikkelingsmaterialen. De evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding van het leergebied wiskundige initiatie zijn volop in ontwikkeling.

Curriculum	Het team van de kleuterafdeling kiest bewust voor een leeftijdsgemengde
Onderwijsaanbod	leefgroepstructuur waarbij de kleuters vanuit diverse belangstellingscentra
<i>Referentiekader</i>	ontwikkelingskansen krijgen. Een duidelijke jaarplanning biedt een overzicht
<i>Planning</i>	van thema's en streeft een horizontale samenhang van de verschillende
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leergebieden na. Deze aandacht voor leergebieden krijgt voornamelijk vorm
<i>Samenhang</i>	vanuit de ontwikkelingsaspecten van een koepel eigen instrument. Voor het
<i>Brede harmonische vorming</i>	leergebied wiskundige initiatie investeerde het team van de kleuterafdeling de
<i>Actief leren</i>	voorbij schooljaren in een expliciete verkenning van de verschillende
	deelleerplannen. De bewuste verschuiving van versnipperde
	ontwikkelingsaspecten, gericht op denkontwikkeling, naar effectieve
	leerplandoelstellingen werpt zijn eerste vruchten af. Terwijl in de weekplanning
	van de kleuteronderwijzers de ontwikkelingsaspecten gelinkt aan de
	denkontwikkeling centraal blijven staan, noteren de kleuteronderwijzers in hun
	themavoorbereiding nu ook de leerplandoelstellingen. Ondanks deze nieuwe
	doelgerichte invalshoek ervaren verschillende kleuteronderwijzers de noodzaak
	om zich verder te verdiepen in de visie en de hieraan gekoppelde didactische
	uitgangspunten van het leerplan.

De kleuteronderwijzers bewaken doorheen de thema's het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Tijdens de observaties kwam het domein getallen sterk op de voorgrond. De domeinen meten en meetkunde krijgen eerder een plaats binnen de exploratiekansen van de kleuters met verschillende wiskundige ontwikkelingsmaterialen. De graduele opbouw van het onderwijsaanbod geënt op effectieve groeilijnen doorheen de verschillende leeftijden in een leefgroep is volop in ontwikkeling en leerkrachtafhankelijk. Mede daardoor is het onderwijsaanbod niet altijd leeftijdsadequaat. Het team van de kleuterafdeling zette de voorbij schooljaren in op de wiskundige verrijking van de verschillende hoeken. Ook bij deze stimulansen van het zelfstandig spel als volwaardige ervaringssituatie blijft de graduele opbouw van de wiskundige prikkels een aandachtspunt. Verschillende kwalitatief uitgewerkte hoekenfiches voorzien een rijk onderwijsaanbod gelinkt aan de ontwikkelingsfasen van de verschillende kleuters in de leefgroep. In de onderwijspraktijk is deze inzet op een gedifferentieerd onderwijsaanbod en gradueel opgebouwde ontwikkelingsmaterialen echter niet in alle leefgroepen zichtbaar aanwezig.

De kleuteronderwijzers hebben doorheen de verschillende en gevarieerde ervaringssituaties meer aandacht voor woordenschtsverwerving gericht op specifieke rekenbegrippen. De plus(zorg)leerkrachten en de leerkracht bewegingsopvoeding ondersteunen deze aanpak vanuit een gemeenschappelijke inzet op effectief taalvaardigheidsonderwijs en de expliciete aandacht hierbij voor rekentaal.

In een aantal leefgroepen krijgt het wiskundig onderwijsaanbod veeleer vorm vanuit educatieve leerspellen. Deze spelbenadering hypothekeert het werkelijkheidsgerichte en natuurlijke karakter van het wiskundig aanbod. Deze intentionele spelmomenten bieden de kleuters te weinig wiskundige exploratiekansen in uitdagende en realistische leercontexten waarbij probleemoplossend denken en handelen het uitgangspunt vormen. De meeste kleuteronderwijzers zijn zich hiervan bewust en ervaren hun traject als een sterk proces in ontwikkeling.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende materialen om de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie na te streven. Een aantrekkelijke klasinrichting in de verschillende leefgroepen voorziet diverse intentionele wiskundige prikkels. Het team van de kleuterafdeling bracht hierbij het gebruik van de zandtafel en verschillende zandbakoffers op de voorgrond. Deze koffers focussen op de verschillende wiskundige domeinen en krijgen stilaan maar zeker een plaats in de structurele klaswerking.

De kleuteronderwijzers gaan bewust op zoek naar prentenboeken die inspelen op de wiskundige ontwikkeling van de kleuters. Oudste kleuters kunnen terecht op een mezzanine waar specifieke ontwikkelingsmaterialen gericht op ontluikende gecijferdheid een exclusieve plaats krijgen. Om de wiskundige geletterdheid van de kleuters op een eerder natuurlijke, functionele en incidentele manier te benaderen, heeft de aandacht voor meer werkelijkheidsgerichte materialen nog groeikansen. Het weinig levensechte karakter van sommige ontwikkelings- en spelmaterialen hypothekeert authentieke ontwikkelingskansen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers volgen de ontwikkeling van de kleuters op vanuit observaties gekoppeld aan de verschillende ontwikkelingsaspecten volgens het koepeligen referentiekader. Observaties van zowel de kleuteronderwijzers als de zorgleerkrachten krijgen een plaats in het nieuwe kindvolgsysteem dat volop in opbouw is. De verbinding van deze observaties aan de vooropgestelde leerplandoelstellingen in het onderwijsaanbod is hierbij niet steeds voorzien. Dit gebrek aan doelgerichtheid zorgt voor te vage evaluatiecriteria wat resulteert in te weinig gerichte bijsturing van het onderwijsaanbod en de leerbegeleiding. Het nieuwe kindvolgsysteem heeft daarentegen wel een signaalfunctie gericht op een eventuele verdere analyse van de ontwikkelingsproblemen in samenwerking met het zorgteam.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuteronderwijzers en de zorgleerkrachten hebben een positieve begeleidingsstijl waarbij de aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters sterk op de voorgrond komt. De meeste kleuteronderwijzers differentiëren in hun onderwijspraktijk vanuit eigen ervaringen en diverse nascholingen. De kleuteronderwijzers slagen erin om via positieve interactie en individuele mediëring kleuters te ondersteunen. In hun context van leefgroepen botsen ze hierbij soms op de moeilijkheidsgraad van de ontwikkelingsondersteunende activiteiten. De gedifferentieerde aandacht voor de verschillende ontwikkelingsfasen van de kleuters in de leefgroepen blijft een extra aandachtspunt waarvan de kleuteronderwijzers zich bewust zijn.

De zorgwerking in de kleuterafdeling evolueerde tot een zorgstructuur met een sterker uitgewerkte binnenklasdifferentiatie. De kleuteronderwijzers en de zorgleerkrachten maken tijd vrij om samen kleuters te observeren en deze observaties ook te bespreken tijdens formele en informele overlegmomenten. Deze observaties missen vaak (leerplan)doelgerichtheid waardoor de leerbegeleiding te vaag blijft. De zorgcoördinator en de zorgleerkrachten groeien in het gebruik en de aanvulling van het kindvolgsysteem vanuit de verschillende fasen van het zorgcontinuüm. De handelingsgerichte aanpak van de diverse onderwijsbehoeften focust echter op de aanpak van de onderwijsbehoeften en minder op de hieraan gekoppelde na te streven onderwijsdoelstelling(en). Het ontwikkelingstraject bracht echter een heleboel groeikansen met zich mee op het niveau van het zorgteam. De zorgwerking is volop in ontwikkeling en verdient samen met de inspanningen van de kleuteronderwijzers waardering.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Het team van de kleuterafdeling volgde de voorbije jaren een ontwikkelingstraject waarvan de eerste resultaten zichtbaar zijn in de dagelijkse klaspraktijk. Een werkgroep coördineerde en ondersteunde samen met de directeur en de pedagogische begeleiding het traject vanuit duidelijke werkinstrumenten en het leerplan als centrale referentiekader. De implementatie en borging van een aantal nieuwe inzichten en methodieken is evenwel sterk leerkrachtafhankelijk en verdient extra aandacht. Doelgerichte klasobservaties en feedbackmomenten kunnen de monitoring van het ontwikkelingstraject op klas- en schoolniveau extra ondersteunen.

De onderwijsinspectie waardeert de inspanningen die het team van de kleuterafdeling deed om het tekort voor het leergebied wiskundige initiatie weg te werken. Zij vertrouwt erop dat alle teamleden in de toekomst blijvend zullen investeren in de verdere ontwikkeling van een kwaliteitsvolle onderwijspraktijk.

3.2 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen mens en maatschappij met zoveel mogelijk leerlingen. Het onderwijsaanbod is afgestemd op het leerplan waardoor de volledigheid en het evenwicht tussen de verschillende domeinen grotendeels gegarandeerd is. De onderwijspraktijk toont aan dat de onderwijzers in groeiende mate zorgen voor de graduele opbouw van de domeinen doorheen de verschillende klassen. De evaluatiepraktijk peilt in toenemende mate naar kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes.

3.3 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen wetenschappen en techniek met zoveel mogelijk leerlingen. Het onderwijsaanbod is afgestemd op het leerplan waardoor de volledigheid en het evenwicht tussen de verschillende domeinen grotendeels gegarandeerd is. De onderwijspraktijk toont aan dat de onderwijzers in groeiende mate zorgen voor de graduele opbouw van de domeinen doorheen de verschillende klassen. Een aantal leerkrachten hecht hierbij structureel belang aan de technische geletterdheid van de leerlingen. De evaluatiepraktijk peilt in toenemende mate naar kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes.

3.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	Het team van de lagere afdeling biedt de leergebieden mens en maatschappij
Onderwijsaanbod	en wetenschappen en techniek geïntegreerd aan onder de noemer
<i>Referentiekader</i>	wereldoriëntatie. De onderwijzers stellen hierbij projectgestuurd onderwijs
<i>Planning</i>	voorop. In de onderwijspraktijk stelde de inspectie echter een diversiteit in
<i>Evenwichtig en volledig</i>	aanpak vast die uitmondt in een breed continuüm van eerder
<i>Samenhang</i>	probleemgestuurd projectonderwijs tot vrijwel losstaande cursorische
<i>Brede harmonische vorming</i>	activiteiten. Het team van de lagere afdeling mist hierbij duurzame
<i>Actief leren</i>	visieontwikkeling waardoor de concrete invulling en vertaling van de
	vooropgestelde leefschoolorincipes grote verschillen vertonen. Een
	aangeboden kijkwijzer gericht op criteria voor goed wereldoriënterend
	onderwijs biedt te weinig houvast voor een aantal onderwijzers en ondersteunt
	onvoldoende het schoolspecifieke concept van projectgestuurd onderwijs.

Uit het leerlingenwerk, de klaspraktijk en de projectbundels blijkt dat de meeste onderwijzers in groeiende mate tegemoetkomen aan hun maatschappelijke opdracht om de eindtermen te bereiken. Naast de klasgebonden thema's en projecten verruimen schoolthema's het onderwijsaanbod. De onderwijzers inspireren zich hiervoor op eigen bronnenmaterialen en een onderwijsleerpakket als occasionele houvast. Tijdens het voorbije ontwikkelingstraject kozen de onderwijzers ervoor om de horizontale samenhang met andere leergebieden tijdelijk 'on hold' te plaatsen in functie van een zuivere focus op de wereldoriënterende leerplandoelstellingen.

Deze bewuste keuze stimuleert de doelgerichtheid en de hieraan gekoppelde graduele opbouw van het onderwijsaanbod. Projectbundels zijn voorzien van doelenlijsten die op het einde van het schooljaar mee doorschuiven naar de onderwijzer van het volgende leerjaar. Deze inventarisatieoefening verdient echter meer overlegkansen doorheen het schooljaar. Enkele onderwijzers selecteren te veel leerplandoelstellingen waardoor de functionaliteit, relevantie en correctheid van deze, eerder papieren, denkoefening in het gedrang komt. Een werkgroep monitort de verticale opbouw doorheen de lagere school en signaleert hierbij voornamelijk thematische hiaten en overlappingsen. In de meeste klassen sluiten de thema's aan bij de leefwereld van de leerlingen en zijn deze voldoende realiteitsgericht. De leerlingen krijgen meermaals kansen om leerervaringen op te doen in de nabije omgeving van de school. De onderwijzers werken hun extra-murosactiviteiten doelgericht uit waardoor deze activiteiten een belangrijke meerwaarde bieden aan het onderwijsaanbod.

In de meeste klassen geven de onderwijzers ruime aandacht aan veelvuldig leerlingeninitiatief vanuit verschillende actieve en coöperatieve werkvormen. Deze werkvormen stimuleren een interactief en positief klasklimaat waarbinnen de leerlingen kansen krijgen om van en met elkaar te leren.

Binnen het leergebied wetenschappen en techniek is er een groeiende aandacht voor de technische geletterdheid van de leerlingen. Deze waardevolle initiatieven bevorderen het actief leren en het leerplezier van de leerlingen. Sommige onderwijzers laten echter nog kansen liggen om vanuit deze ervaringen de probleemoplossende vaardigheden van de leerlingen te stimuleren. Net zoals in de vertaling van het projectgestuurd onderwijs missen deze activiteiten vanuit de bril van de kinderen een onderzoekende houding die nieuwsgierigheid uitstraalt. Hierdoor laten de onderwijzers kansen liggen om hun onderwijsaanbod projectmatig vorm te geven en van hieruit aan te sluiten bij zuivere vragen en probleemstellingen van de leerlingen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het team van de lagere afdeling beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplandoelstellingen toe te passen en om het vooropgestelde werkelijkheidsgericht onderwijs te realiseren. De meeste onderwijzers zorgen voor diverse bronnen- en gebruiksmaterialen die de leerlingen concreet kunnen benutten. Daarnaast zet de school in op audiovisuele en digitale media die nieuwe kennis van de wereld en leerervaringen binnenbrengt. Het gebruik hiervan resulteert in een aantal klassen in een zichtbaar verhoogde betrokkenheid van de leerlingen.

Het team van de lagere afdeling zorgde in samenwerking met de pedagogische begeleiding voor een duidelijke afstemming van de tijd- en ruimtekaders over de verschillende klassen heen. Het functioneel gebruik van deze referentiekaders is leerkrachtafhankelijk en vraagt in een aantal klassen meer doelgerichte aandacht. Een aantal onderwijzers hanteert deze referentiekaders ook in transfer over het onderwijsaanbod van de verschillende leergebieden heen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Het team van de lagere afdeling heeft geen gemeenschappelijke visie die de evaluatiepraktijk doelgericht aanstuurt. Recente professionaliseringsinitiatieven zetten de focus op de vormgeving van een breder evaluatiebeleid maar missen nog sla(a)gkracht. De onderwijzers trachten hoofdzakelijk via zelfontworpen toetsen de wereldoriënterende competenties van de leerlingen in kaart te brengen. Niet alle onderwijzers hebben hierbij een afstemming van duidelijke evaluatiecriteria op de leerplandoelstellingen voor ogen. Hierdoor verengt deze evaluatiepraktijk zich in een aantal klassen tot een beperkte toetsing van kennis- en woordenschatverwerving. Een aantal onderwijzers investeert in bredere evaluatievormen die ook aandacht hebben voor effectieve vaardigheden en attitudes. Zij doen dit via eerste doelgerichte observaties onder andere gekoppeld aan de overkoepelende doelstellingen van het leerplan.

In enkele klassen krijgen de leerlingen ook kansen om zichzelf of elkaar te evalueren. Deze onderwijzers maken ook structureel tijd vrij voor kindgesprekken waardoor er een mooi proces van co-evaluatie ontstaat. In deze klassen is er ook zichtbare aandacht voor de sterktes en talenten van de leerlingen wat resulteert in een verhoogde motivatie bij de leerlingen.

Met uitzondering van individuele zorgdossiers en de rapporteringsmodule maakt de ontwikkeling van wereldoriënterende competenties nog geen structureel onderdeel uit van het leerlingvolgsysteem. De aanwezige leerlingenresultaten geven in een aantal klassen weinig aanleiding tot een gerichte bijsturing van de onderwijspraktijk en de leerbegeleiding.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De onderwijzers differentiëren in hun pedagogisch-didactische aanpak maar zijn zich hiervan niet steeds bewust. In een aantal klassen maakt de projectwerking ruimte vrij voor de interesses en individuele vragen van de leerlingen. De onderwijzers leggen de focus van hun leerbegeleiding op een uitgesproken preventieve aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. Een aantal onderwijzers kiest hierbij voor een dichte mediëring van het leerproces waarbij gerichte feedback en feedforward het onderwijsaanbod toegankelijk maken voor alle leerlingen.

Gevarieerde groeperings- en werkvormen, onder andere tijdens het hoeken- en contractwerk, zorgen voor extra ondersteuningskansen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Homogene en heterogene groeperingsvormen wisselen elkaar af in een aantal klassen en stimuleren diverse ondersteuningsmogelijkheden. Waar nodig voorzien enkele onderwijzers extra ondersteunend visueel materiaal en aangepaste taken op het niveau van de leerlingen.

Ondanks de aanwezigheid van verschillende differentiatiewerkvormen is de bewuste en doelgerichte inschakeling hiervan niet altijd gekoppeld aan de gerichte leerbegeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. De zorgondersteuning binnen de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek baseert zich in enkele klassen op een te vrijblijvende en vraaggestuurde aanpak. De link hierbij met de leerlingenresultaten en de leerlingendata in het leerlingvolgsysteem is weinig transparant en zorgt voor te weinig handvatten in functie van een doeltreffende leerbegeleiding.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het team van de lagere afdeling deed de voorbije jaren een aantal inspanningen om het tekort voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek weg te werken. Het ontwikkelingstraject werd een hobbelig traject dat moeizaam verliep omwille van de tussentijdse afwezigheid van een aantal personeelsleden en diverse wissels in het schoolteam. Schoolintern probeerde een gemotiveerde werkgroep richting te geven aan het traject. De pedagogische begeleiding ondersteunde een aantal tekorten uit het doorlichtingsverslag. Deze ondersteuning bood te weinig houvast aan de onderwijzers om zowel het onderwijsaanbod, de evaluatiepraktijk als leerbegeleiding structureel bij te sturen. Een aantal werkinstrumenten sloot onvoldoende aan bij de projectgestuurde aanpak die het schoolteam vooropstelt binnen het schoolspecifieke pedagogisch project. Directe en leerkrachtspecifieke opvolging die de verbinding maakt tussen de inhoudelijke input op schoolniveau en de daadwerkelijke concretisering hiervan in de klaspraktijk is noodzakelijk om het traject optimaal te continueren.

De onderwijsinspectie waardeert de inspanningen die het team van de lagere afdeling deed om het tekort voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek grotendeels weg te werken. Een aantal randvoorwaarden was niet altijd aanwezig om het ontwikkelingstraject op een vlotte manier in goede banen te leiden. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat alle teamleden in de toekomst blijvend zullen investeren in een kwaliteitsvolle onderwijspraktijk. Een gefaseerde beleidsvoering op middellange en lange termijn gekoppeld aan strategische en operationele doelstellingen kan hierbij meer transparantie en overzicht bieden aan het schoolteam. De ondersteuning van externe pedagogische begeleiding die duidelijk rekening houdt met het specifieke pedagogisch project van de school vergroot hierbij de kans op slagen.

3.5 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

De school werkte de tekorten ten aanzien van de overige regelgeving weg.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Dirk VAN DEN BOSSCHE de inspecteur-verslaggever	Eric D'HOOGHE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	